

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, November 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL. 401 (New) : Sanskrit and Modern Linguistics

Time: Two and half hours

Maximum Marks : 60

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. What is syntax? Explain it in the context of phrase structure with suitable example. 10
वाक्यव्यवस्था म्हणजे काय हे पदबंधरचनेच्या आधारे स्पष्ट करा.
2. Write short answers (any two) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतीही दोन) 10
 - a. What is morpheme? रूपिम म्हणजे काय ?
 - b. Concept of language family with special reference to Indo-European language family.
भाषाकुटुंब ही कल्पना भारोपीयभाषाकुटुंबाच्या विशेष संदर्भात स्पष्ट करा.
 - c. Parts of speech. शब्दांच्या जाति.
3. Write in detail (any two) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतीही दोन) 15
 - a) Explain the rule भुवः प्रभवः with example. 'भुवः प्रभवः' सूत्र सोदाहरण स्पष्ट करा.
 - b) Write short notes. टीपा लिहा.
 - i) अपादानम् ।
 - ii) करणम् ।
 - c) Give clarification to the rule भीत्रार्थानां भयहेतुः with example. भीत्रार्थानां भयहेतुः हे सूत्र उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
4. Explain the following (any three) स्पष्ट करा (कोणतेही तीन) 15
 - a) एवं वर्णाः प्रयोक्तव्याः नाव्यक्ताः न च पीडीताः।
 - b) स वाग्वज्रो यजमानं हिनस्ति यथेन्द्रशत्रुः स्वरतो पराधात् ।
 - c) आत्मा बुद्ध्या समेत्यर्थान् मनो युङ्क्ते विवक्षया । मनः कायाग्निमाहन्ति स प्रेरयति मारुतम् । मारुतस्तूरसि चरन् मन्द्रं जनयति स्वरम् ।
 - d) त्रिषष्टिः चतुःषष्टिर्वा वर्णाः शम्भुमते मताः ।
5. Name the sounds corresponding to the distinguished following features. 10
खालील गुणधर्मांचे वर्ण लिहा.
 - a) कण्ठ्य, स्पृष्ट, अल्पप्राण b) कण्ठ्य, स्पृष्ट, महाप्राण c) कण्ठ्य, संवृत d) तालव्य, अनुनासिक
 - e) तालव्य, इषत्स्पृष्ट f) मूर्धन्य, अस्पृष्ट g) मूर्धन्य, स्पृष्ट, महाप्राण h) दन्त्य, स्पृष्ट, महाप्राण i) ओष्ठ्य, अस्पृष्ट
 - j) ओष्ठ्य, स्पृष्ट, महाप्राण

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 401 (Old): Sanskrit and Modern Linguistics

Time: Three hours

Maximum Marks : 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Section A: Pāṇiniyaśikṣā

1. Explain the following (Any one) स्पष्ट करा. (कोणतेही एक) 10

a) अष्टौ स्थानानि वर्णस्य ।

b) वर्णाञ् जनयते तेषां विभागः पञ्चधा स्मृतः।

2. Write short notes (Any two) टीपा द्या (कोणत्याही दोन) 10

a) Udāttādisvara and seven notes of music उदात्तादि स्वर आणि संगीतातील सप्त स्वर

b) स्वराणाम् विंशतिः।

c) Importance of correct pronunciation अचूक उच्चारणाचे महत्त्व

Section B: Kāraka

3. Explain the rule 'कारके'. 'कारके' हे सूत्र स्पष्ट करा. 10

4. Write short notes (any two) टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) 10

a) आख्यातम् ।

b) करणम् ।

c) ईप्सिततमम् ।

Section C: Modern Linguistics

5. Write long answer (any one) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 10

A. What is Language? भाषा म्हणजे काय?

B. Language acquisition and language learning भाषाग्रहण आणि भाषा संपादन

6. Explain in detail (any four) सविस्तर स्पष्ट करा. (कोणतेही चार) 20

a) Difference between phonetics and phonology.

ध्वनिविज्ञान आणि ध्वनिव्यवस्था यातील फरक स्पष्ट करा.

b) Concept of parts of speech. शब्दांच्या जाति ही कल्पना स्पष्ट करा.

c) Concept of content and function words with examples in Sanskrit, English or Marathi.

आशयदर्शीशब्द आणि कार्यदर्शीशब्द ही संकल्पना संस्कृत, इंग्रजी किंवा मराठी उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

d) What is morpheme? रूपिम म्हणजे काय?

e) Structural ambiguity. संरचनात्मक संदिग्धता.

7. Explain in detail (any one) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

10

- A. How sound is produced through human articulatory system? Explain it with diagram
मानवी ध्वनिनिर्मितयंत्रणेद्वारे आवाज कसा निर्माण होतो ते सचित्र स्पष्ट करा.
- B. Concept of language family with special reference to Indo-European language fami
भाषाकुटुंब ही कल्पना भारोपीयभाषाकुटुंबाच्या विशेष संदर्भात स्पष्ट करा.

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 401 (Old) :Indo-European Linguistics and Epigraphy

Time: Three hours

Maximum Marks : 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Section A:Indo-European Linguistics

1. Describe the Satem theory with suitable examples. 12
2. Write long answer. (Any One) 12
 - A. Elaborate lexical changes of Latin in its derivative languages.
 - B. Distinguish Avesta from Vedic and Classical Sanskrit.
3. Explain the following in detail. (Any One) 12
 - A. Explain Grimm's law and Grassman's law.
 - B. Write the types of New Indo -Aryan languages specifying their regions.
4. Write short notes. (Any Two) 14
 - a) Bopp's view on source language.
 - b) Accents of Vedic Sanskrit and Greek.
 - c) Assimilation and dissimilation.

Section B: Epigraphy

5. Give long answers. (Any Two) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 20
 - A. Write the classification of Epigraphic records with examples. अभिलेखांच्या वर्गीकरणाविषयी उदाहरणांसह माहिती द्या.
 - B. Give an account of Samudragupta's Allahabad Inscription. समुद्रगुप्ताच्या अलाहबाद प्रस्तरलेखाची माहिती द्या.
 - C. Write on writing material for Inscriptions. अभिलेखांच्या लेखनसाहित्यावर माहिती लिहा.
6. Write short notes. (Any Two) टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) 10
 - a) Pulakeśin II as described in the Aihole Inscription. ऐहोळेप्रशस्तीत केलेले दुसऱ्या पुलकेशीचे वर्णन.
 - b) Origin and development of Brāhmī script. ब्राह्मी लिपीचा उगम आणि विकास.
 - c) Prabhāvatīguptā's Pune Copper-plate Inscription. प्रभावतीगुप्ताचा पुणे ताम्रपट.

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 402 (Old): Bharatanāṭyamañjarī

Time: Three hours

Maximum Marks: 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Write on the creation of Nāṭya. 10
नाट्यवेदनिर्मितीबद्दल माहिती द्या.
2. Explain any two. कोणतेही दोन स्पष्ट करा. 15
 - a) क्रीडनीयकमिच्छामो दृश्यं श्रव्यं च यद् भवेत् ।
 - b) त्रैलोक्यस्यास्य सर्वस्य नाट्यं भावानुकीर्तनम्
 - c) यस्मात् प्रयोगं नयति तस्मादभिनयः स्मृतः ।
3. Write on any three. कोणत्याही तीन विषयांवर लिहा. 15
 - a) रंगशीर्षम्
 - b) मत्तवारणी
 - c) Square play-house चतुरश्र प्रेक्षागृह
 - d) Triangular playhouse त्र्यश्र प्रेक्षागृह
 - e) Divine success of drama नाट्यप्रयोगाची दैवी सिद्धी
4. Write about any one. कोणत्याही एका विषयावर लिहा. 10
 - A) In-screen items of Pūrvaraṅga पूर्वरंगाची अनर्यवनिकाङ्गे
 - B) Open items of Pūrvaraṅga पूर्वरंगाची बहिर्यवनिकाङ्गे
5. Answer any two. कोणत्याही दोन विषयांवर लिहा. 15
 - a) Success of stage production नाट्यप्रयोगसिद्धी
 - b) Proper time of performance प्रयोगासाठी योग्य काळ
 - c) Blemishes of actors themselves आत्मसमुत्थघात
6. Write notes on any three. टीपा लिहा – कोणत्याही तीन 15
 - a) आहार्यः अभिनयः
 - b) भाणः
 - c) आरभटी वृत्तिः
 - d) यजुर्वेद आणि अभिनय यजुर्वेद and अभिनय
 - e) ग्राम्य धर्म

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 404 (Old) : Veda IV: Śatapathabrāhmaṇa

Maximum Marks : 80

Time: Three hours

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Write on the nature, style, peculiarities and significance of the Brāhmaṇa-treatise. ब्राह्मणग्रंथाचे स्वरूप, शैली, वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व स्पष्ट करा. 10
2. Write short answers (any three) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतीही तीन) 15
 - a) यज्ञशालानिर्माणम्
 - b) हविर्धानकर्म
 - c) प्रातरनुवाकः
 - d) उपांशुग्रहः
 - e) अवभृथस्नानम्
3. Describe in short (any three) थोडक्यात वर्णन करा. (कोणतेही तीन) 15
 - a) अग्निप्रणयनम्
 - b) धिष्ण्यस्थापनम्
 - c) सोमाभिषवः
 - d) सदोनिर्माणम्
 - e) शुक्रामन्थिग्रहः
4. Discuss elaborately (any one) सविस्तर वर्णन करा. (कोणतेही एक) 10
 - A) यूपसंस्कारः
 - B) दक्षिणादानम्
5. Write in detail (any two) सविस्तर लिहा. (कोणतेही दोन) 15
 - a) आतिथ्येष्टिः
 - b) उपसदिष्टिः
 - c) अग्निषोमीयपशुयागः
6. Explain in brief (any five) थोडक्यात स्पष्ट करा. (कोणतेही पाच) 15
 - a) अधिषवणचर्म
 - b) अभ्रिः
 - c) आहवनीयः
 - d) नाभिः
 - e) याज्या
 - f) प्रस्तोता
 - g) सूत्या
 - h) उपरवः

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 405 (Old) : Vedānta III: Māṇḍūkyaopaniṣad

Time: Three hours

Maximum Marks : 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. How Catuspād Ātman is related with the Mātrās of Omkāra in Māṇḍūkyaopaniṣad? 10
माण्डूक्योपनिषदात चतुष्पाद् आत्म्याचा संबंध ओंकाराच्या मात्रांशी कसा जोडला आहे?
2. Write long answer. (Any one) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 10
A. Explain how Gauḍapāda has compared Ātman with Ākāśa in Advaita Prakaraṇa.
अद्वैत प्रकरणात गौडपादांनी आत्म्याची तुलना आकाशाशी कशी केली आहे ते स्पष्ट करा.
B. How Gauḍapāda has established unreality of objects in dream state?
गौडपादांनी स्वप्नावस्थेत वस्तूंचे वैतथ्य कसे सिद्ध केले आहे ?
3. Explain the following verses. (Any four) खालील कारिका स्पष्ट करा. (कोणत्याही चार) 20
a) अजातस्यैव भावस्य जातिमिच्छन्ति वादिनः । अजातो ह्यमृतो भावो मर्त्यतां कथमेष्यति ॥
b) स्वप्नजागरितस्थाने ह्येकमाहुर्मनीषिणः । भेदानां हि समत्वेन प्रसिद्धेनैव हेतुना ॥
c) असतो मायया जन्म तत्त्वतो नैव युज्यते । वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मायया वापि जायते ॥
d) लये संबोधयेच्चित्तं विक्षिप्तं शमयेत्पुनः । सकषायं विजानीयात् समप्राप्तं न चालयेत् ॥
e) प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वमन्यथा द्वयनाशतः । संक्लेशस्योपलब्धेश्च परतन्त्रास्थिता मताः ॥
f) चरन् जागरिते जाग्रद् दिक्षु वै दशसु स्थितान् । अण्डजान्स्वेदजान्वापि जीवान् पश्यति यान्सदा ॥
4. Explain the following concepts. (Any five) खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 10
a) शुद्धलौकिक b) सांसिद्धिकी प्रकृति c) सहजा प्रकृति
d) ब्राह्मण्यपद e) प्रविविक्तभुक् f) लोकोत्तर
5. Explain the Vikalpas regarding Ātman. (Any four) 10
आत्मविषयक उपपत्ति स्पष्ट करा. (कोणत्याही चार)
a) प्राण इति प्राणविदः b) दिश इति तद्विदः c) पञ्चविंशक इत्येके
d) लय इति च तद्विदः e) भोज्यमिति च तद्विदः f) मन इति मनोविदः
6. Write short notes. (Any four) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) 20
a) अस्पर्शयोग b) चतस्रः कोटयः c) गौडपादकारिका
d) वैश्वानर आत्मा e) अलात-विज्ञान f) बीजांकुरसिद्धान्त

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 406 (Old) : Vedānta IV, Sāṅkhyakārikā

Time: Three hours

Maximum Marks : 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Explain the following with reference to context. ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा. 10
a) पङ्ग्वन्धवदुभयोरपि संयोगस्तत्कृतसर्गः ।
b) वत्सविवृद्धिनिमित्तं क्षीरस्य यथा प्रवृत्तिरज्ञस्य ।
2. Explain the following Kārikās. (Any two) खालील कारिका स्पष्ट करा. 15
a) अतिदूरात्सामीप्यादिन्द्रियघातान्मनोऽनवस्थानात् । सौक्ष्म्याद् व्यवधानादभिभवात्समानाभिहाराच्च ।
b) हेतुमदनित्यमव्यापि सक्रियमनेकमाश्रितं लिङ्गम् । सावयवं परतन्त्रं व्यक्तं विपरीतमव्यक्तम् ।
c) प्रीत्यप्रीतिविषादात्मकाः प्रकाशप्रवृत्तिनियमार्थाः । अन्योऽन्याभिभवाश्रयजननमिथुनवृत्तयश्च गुणाः ।
3. Answer the following. (Any one) उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 10
A. Explain the theory of Satkāryavāda. सत्कार्यवादाचा सिद्धान्त स्पष्ट करा.
B. Explain प्रत्ययसर्ग. प्रत्ययसर्ग स्पष्ट करा.
4. Discuss the following. (Any one) चर्चा करा. (कोणतेही एक) 10
A. Existence of पुरुष. पुरुषाचे अस्तित्व
B. Three types of गुणs in सांख्य system. सांख्यदर्शनातील गुण.
5. Give a brief account of the following. (Any two) थोडक्यात लिहा. (कोणतेही दोन) 15
a) त्रिविधं करणं द्वारि द्वाराणि शेषाणि
b) Types of विपर्यय. विपर्ययाचे प्रकार.
c) Types of प्रमाणs in सांख्य system. सांख्यदर्शनातील प्रमाणांचे प्रकार.
6. Write short notes (Any four) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 20
a) Types of दुःख. दुःखाचे प्रकार.
b) प्रकृति & विकृति.
c) Characteristics of व्यक्तs. व्यक्ताची लक्षणे.
d) इन्द्रियवध & बुद्धिवध.
e) Effects of धर्म, अधर्म and ज्ञान. धर्म, अधर्म आणि ज्ञानाची फळे.
f) सिद्धि.

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY
Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 406 (Old) : Vedānta IV, Sāṅkhyakārikā

Time: Three hours

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य. Maximum Marks : 80

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. Explain the following with reference to context. ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा. 10
 - a) पङ्ग्वन्धवदुभयोरपि संयोगस्तत्कृतसर्गः ।
 - b) वत्सविवृद्धिनिमित्तं क्षीरस्य यथा प्रवृत्तिरज्ञस्य ।
2. Explain the following Kārikās. (Any two) खालील कारिका स्पष्ट करा. 15
 - a) अतिदूरात्सामीप्यादिन्द्रियघातात्मनोऽनवस्थानात् । सौक्ष्म्याद् व्यवधानादभिभवात्समानाभिहाराच्च ।
 - b) हेतुमदनित्यमव्यापि सक्रियमनेकमाश्रितं लिङ्गम् । सावयवं परतन्त्रं व्यक्तं विपरीतमव्यक्तम् ।
 - c) प्रीत्यप्रीतिविषादात्मकाः प्रकाशप्रवृत्तिनियमार्थाः । अन्योऽन्याभिभवाश्रयजननमिथुनवृत्तयश्च गुणाः ।
3. Answer the following. (Any one) उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 10
 - A. Explain the theory of Satkāryavāda. सत्कार्यवादाचा सिद्धान्त स्पष्ट करा.
 - B. Explain प्रत्ययसर्ग. प्रत्ययसर्ग स्पष्ट करा.
4. Discuss the following. (Any one) चर्चा करा. (कोणतेही एक) 10
 - A. Existence of पुरुष. पुरुषाचे अस्तित्व
 - B. Three types of गुणs in सांख्य system. सांख्यदर्शनातील गुण.
5. Give a brief account of the following. (Any two) थोडक्यात लिहा. (कोणतेही दोन) 15
 - a) त्रिविधं करणं द्वारि द्वाराणि शेषाणि
 - b) Types of विपर्यय. विपर्ययाचे प्रकार.
 - c) Types of प्रमाणs in सांख्य system. सांख्यदर्शनातील प्रमाणांचे प्रकार.
6. Write short notes (Any four) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 20
 - a) Types of दुःख. दुःखाचे प्रकार.
 - b) प्रकृति & विकृति.
 - c) Characteristics of व्यक्तs. व्यक्ताची लक्षणे.
 - d) इन्द्रियवध & बुद्धिवध.
 - e) Effects of धर्म, अधर्म and ज्ञान. धर्म, अधर्म आणि ज्ञानाची फळे.
 - f) सिद्धि.

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 410 (Old) : Vyākaraṇa IV

Siddhāntakaumudī (Ajantapuṁlīṅga) and Vākyapadīya

Time: Three hours

Maximum Marks : 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Section A: Vākyapadīya

1. Explain the nature of बुद्धिस्थ शब्द. बुद्धिस्थ शब्दाचे स्वरूप विशद करा. 10
2. Explain the following statements.(Any two) 20
खालील पङ्क्ती स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)
A. एको निमित्तं शब्दानामपरोऽर्थे प्रयुज्यते ।
B. अर्थरूपं तथा शब्दे स्वरूपं च प्रकाशते ।
C. चरितार्थान् परार्थत्वान्न लोकः प्रतिपद्यते ।
3. Write short note. (Any one) संक्षिप्त टीप लिहा (कोणतीही एक) 10

A. अग्निशब्दः

B. नादस्य स्वरूपम्

Section B: Siddhāntakaumudī (Ajantapuṁlīṅga)

4. Explain the following rules with suitable examples. (Any two) 10
खालील सूत्रे सोदाहरण स्पष्ट करा. (कोणतीही दोन)
a) सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ ।
b) तस्माच्छसो नः पुंसि ।
c) सर्वादीनि सर्वनामानि ।
5. Explain the following statements (Any three) 15
खालील विधाने स्पष्ट करा. (कोणतीही तीन)
a) पूर्वसूत्रेण सिद्धे समासग्रहणं नियमार्थम् ।
b) स्वाभिधेयापेक्षावधिनियमो व्यवस्था ।
c) अस्त्रियां किम् । मत्या ।
d) नामीत्यनेन त्वारम्भसामर्थ्यात् परिभाषा बाध्यते ।
e) हल्ङ्याब्ध्यः किम् । ग्रामणीः ।
6. Explain the following forms stating appropriate rules. (Any three) 15
योग्य सूत्रांसह खालील रूपे स्पष्ट करा. (कोणतीही तीन)
a) रामेषु b) सर्वेषाम् c) हरये d) सखायौ e) धाता

DECCAN COLLEGE POST GRADUATE AND RESEARCH INSTITUTE
DEEMED UNIVERSITY

Pune-411006

M. A. Examination, May - 2016

Sanskrit & Lexicography

Semester IV

SL 409 (Old):Vyākaraṇa III

Paramalaghumañjūsā and Siddhāntakaumudī (Bhvādi)

Time: Three hours

Maximum Marks: 80

N.B. i) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

ii) Figures to right indicate full marks. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Section: A Siddhāntakaumudī (Bhvādi)

1. Write down all *liṭ* forms of root *bhū*. भू धातुच्या लिट्लकाराची रूपे लिहा. 10
2. Dissolve the following forms with proper explanation. (Any five) 15
खालील रूपे योग्य सूत्रांसह स्पष्ट करा. (कोणतीही पाच)
- a) भवामि b) अभविष्यः c) भव d) भूयास्तम्
e) अभूत् f) एधे g) एधेरन् h) एधिषीष्ट
3. Explain the following rules (Any three) खालील सूत्रे स्पष्ट करा. (कोणतीही तीन) 15
- a) स्यतासीलुलृटोः। b) माडि लुङ्। c) तस्थस्थमिपांतांतंतामः।
d) लोटो लङ्वत्। e) तुह्योस्तातडाशिष्यन्यतरस्याम्।

Section B: Paramalaghumañjūsā

4. Explain the following in detail (Any one) विस्तृतपणे स्पष्ट करा. (कोणतेही एक) 10
- A. The concept of Sphoṭa. स्फोट संकल्पना स्पष्ट करा.
B. Vyañjanā. व्यञ्जना स्पष्ट करा.
5. Explain the following sentences. (Any two) खालील विधाने स्पष्ट करा. (कोणतीही दोन) 12
- a) शास्त्रप्रक्रियानिर्वाहको वर्णस्फोटः। b)अन्वयाद्यनुपपत्तिप्रतिसंधानं लक्षणाबीजम्।
c) सति तात्पर्ये सर्वे सर्वार्थवाचकाः।
6. Write short notes (Any two) संक्षिप्त टीपा द्या. (कोणत्याही दोन) 18
- a) निरूढलक्षणा। b) विकल्पः। c) शाब्दबोधः।
